

Tervetuloa varhennetun kielen starttipäivän etäkoulutukseen!

Kouluttajana toimii Tiia Thurén ja teknisenä tukena Anna Helenius.

Teknisissä ongelmissa voit kirjoittaa kysymyksesi chat-ruutuun tai olla Annaan yhteydessä puhelimitse 040 7624562.

EDITA

Varhennetun kieltenopetuksen etäkoulutus: osa 1

TIIA THURÉN

28.4.2020

Koulutuskertojen sisällöt:

1.
  - Miksi varhennettua kielenopetusta?
  - Katsaus OPS:aan
  - Mitkä ovat parhaat menetelmät opettaa vierasta kieltä alkuopetuksessa?
  - Miten saadaan kaikki mukaan? Tuntien toimivat rutiinit.
  - Toiminnallisia ideoita, satuja ja tarinoita
  - Ääntämisen opetus mahdollisuutena

2. - Kielitietoinen kasvatus ja opetus

- Parhaat nettivinkit ja materiaalit

- Leikkejä ja toiminnallisia vinkkejä

- Luokanopettajan ja kielenopettajan yhteistyö, kielirikasteinen opetus

3. - Vuosikello suunnittelu

- Erilaisia jaksosuunnitelmia

- Leikkejä ja toiminnallisia vinkkejä

- Arvointi ja itsearviointi

Miksi varhennettua kielenopetusta?

Aivotutkimus tukee vieraille kielille altistamista jo varhain.

Aivojen äännekartan lukkiutumiseen vaikuttaa erittäin voimakkaasti ympäristö ja äänteille altistuminen.

Myös sanojen erottelu ja prosodian havaitseminen helpompaa nuorena.

Video: https://www.youtube.com/watch?v=7_9PdZXsOH0

tai: <https://www.youtube.com/watch?v=xhXSfWgWB6E>

Miten varhennettua kieltä pitäisi tutkimusten mukaan opettaa?

Tehokkaimpia opetusmenetelmiä ovat:

- LAULUT ("Musiikkia vahvempaa menetelmää pienille ei olekaan")
Sävelten tuki muistamiselle ja tarkkaavaisuudelle, laulujen toisto.
- leikit, pelit, tarinat
- suulliseen kielitaitoon keskittyminen
- > aivotutkimuksen näkökulmasta kirjojen käyttöä ei suositella lainkaan.
- altistus useamman kerran viikossa!

Varhennetun kielen OPETUSSUUNITELMA

Opetuksen tavoitteet KASVU KULTTUURISEEN MONINAISUUTEEN JA KIELITIETOISUUTEEN	Opetuksen sisällöt
<p>T1 tutustuttaa, mitä kieliä ja kulttuureita koulussa, lähiympäristössä ja Suomessa on. Ohjata oppilasta tunnistamaan kohdekieli muista kielistä. (ei arvioida)</p>	<p>S1 Pohditaan yhdessä, mitä kieliä koulussa, lähiympäristössä ja Suomessa puhutaan ja tutustutaan niissä esiintyviin kulttuureihin. Keskustellaan eri kielten yhtäläisyyksistä ja eroista.</p>
<p>T2 ohjata oppilasta arvostamaan omaa kielitaustansa sekä kielellistä ja kulttuurista moninaisuutta. (ei arvioida)</p>	<p>S1 Pohditaan yhdessä kielellisen ja kulttuurisen moninaisuuden merkitystä ja arvoa eri yhteisöille.</p>

Opetuksen tavoitteet KIELENOPISKELUTAIDOT	Opetuksen sisällöt
<p>T3 Tarjota oppilaalle mahdollisuuksia tehdä yhteistyötä muiden kanssa ja toimia ryhmässä.</p>	<p>S2 Harjoitellaan tekemään yhteistyötä ja työskentelemään pareittain ja ryhmissä.</p>
<p>T4 Ohjata oppilasta tekemään havaintoja kielestä ja kielenkäytöstä sekä kehittämään kielellistä päättelykykyä.</p>	<p>S2 Havainnoidaan pääsääntöisesti puhuttua kieltä. Harjoitellaan sanojen merkitysten päättelyä asiayhteyden, yleistiedon tai muiden kielten osaamisen perusteella.</p>
<p>T5 Tutustutaan yhdessä erilaisiin tapoihin oppia kieliä ja kokeillaan, millaiset tavat oppia kieliä sopivat oppilaalle parhaiten. Harjoitellaan yhdessä asettamaan tavoitteita kielten opiskelulle.</p>	<p>S2 Pohditaan, miten kieliä voi oppia. Harjoitellaan erilaisia tapoja opiskella kieliä. Harjoitellaan arvioimaan omaa kielitaitoa itse- ja vertaisarvioinnin keinoin, ja esim. Eurooppalaisen kielisalkun avulla.</p>

Opetuksen tavoitteet KEHITTYVÄ KIELITAITO: TAITO TOIMIA VUOROVAIKUTUKSESSA	Opetuksen sisällöt
<p>T6 Rohkaista oppilasta käyttämään kieltä monipuolisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa.</p>	<p>S3 Sisältöjen valinnan lähtökohtana ovat oppilaiden arki ja kiinnostuksen kohteet. Keskeisiä sisältöjä ovat eri kielenkäyttötarkoituksiin liittyvät tilanteet, kuten tervehtiminen, hyvästely, omasta itsestä kertominen. Harjoitellaan kohteliasta kielenkäyttöä.</p>
<p>T7 Ohjata oppilasta hyödyntämään non-verbaalisia keinoja ja käyttämään erilaisia keinoja päätellä merkityksiä.</p>	<p>S3 Pohditaan, miten voi toimia, jos osaa kieltä vain vähän. Harjoitellaan erilaisten viestinnässä tarvittavien apukeinojen käyttöä.</p>
<p>T8 Rohkaista oppilasta käyttämään kieltä viestintätilanteeseen ja kulttuuriin sopivalla tavalla.</p>	<p>S3 Totutellaan käyttämään kielelle ja kulttuurille tyypillisimpiä kohteliaisuuden ilmauksia arjen vuorovaikutustilanteissa.</p>

Opetuksen tavoitteet:
KEHITTYVÄ KIELITAITO: TAITO TULKITA JA TUOTTA TEKSTEJÄ

Opetuksen sisällöt

T9 Ohjata oppilasta ymmärtämään kohdekielen tavallisimpia sanoja ja ilmauksia oppilaille tutuissa tilanteissa.

S3 Sisältöjen valinnan lähtökohtana ovat oppilaiden arki ja kiinnostuksen kohteet. Sisältöjä valitaan yhdessä oppilaiden kanssa. Oppilas tutustuu ensisijaisesti puhuttuihin teksteihin ja vähitellen myös kirjoitettuihin teksteihin. Kuunnellaan ja havainnoidaan kohdekielen ääntämistä sekä sana- ja lausepainoa, puherytimiä ja intonaatiota.

T10 Ohjata oppilasta käyttämään kohdekielen tavallisimpia sanoja ja ilmauksia oppilaille tutuissa tilanteissa erityisesti puheessa, ja harjoittelemaan ääntämistä.

S3 Harjoitellaan runsaasti ja monipuolisesti kohdekielen ääntämistä sekä sana- ja lausepainoa, puherytimiä ja intonaatiota. Sanastoa ja rakenteita harjoitellaan osana vuorovaikutusta erilaisissa oppilaille tutuissa tilanteissa sekä esimerkiksi laulujen, lorujen, leikkien, tarinoiden ja draaman avulla. Tarjotaan mahdollisuuksia tutustua vähitellen kirjoittamiseen.

Tutkimusten ja OPS:n mukaista opetusta käytännössä?

- Kielirikasteinen opetus (kieli mukana MA, YMP, KT, LI –tunneilla)
- Mahdollisuuksien tarjoaminen kielen kuulemiseen ja käyttöön useamman kerran viikossa.
- Kielen tunteja tai tuokioita, joissa keskitytään myös kieleen ja kieltä käytetään mahdollisimman paljon.
- Kieli mukana tervehdyksissä, lauluissa, aamupiirissä jne.
- Paljon toistoja ja rutiineja, että kaikki pääsevät mukaan.

Miten rytmittää ja rakentaa kielen tuokioita?

- Morning circle / circle time
- Jakson teema toistuu usein, tarpeeksi toistoja (jakson teema esim. juhlat, värit, numerot, eläimet). Vuosikello suunnitelma.
- Musiikki - lauluja löytyy netistä runsaasti!
  - - Super Simple Songs
  - - Kiboomers
  - - English Sing Sing
  - - Maple Leaf Learning
  - - Singing Wallrus
  - - British Council
- Toiminnalliset vinkit & Nettivinkit -monisteet

Minä osaan!

Itsetunnon tukeminen

- Minä kielenoppijana -kuvan luominen positiivisella tavalla.
- Rutiinit tukevat itsetuntoa ja ymmärtämistä, ja rohkaisevat kielenkäyttöön.
- Hämmennys/ymmärtämättömyys tukevat kielenoppimisstrategioiden oppimista.
- Virheiden ja codeswitchingin salliminen, huumori mukaan!

Alkulauluja:

Today is Tuesday

Today is Tuesday

All day long

All day long

Yesterday was Monday

Tomorrow will be Wednesday

Let's have fun

Let's have fun

Circle Time Song (*"Are you sleeping"*)

Make a circle,

Make a circle

Big and round,

Big and round.

Everybody hold hands,

Everybody hold hands,

Then sit down,

Then sit down

Where is _____?

Tune: Are You Sleeping

Where is (child's name)?

Where is (child's name)?

Please stand up,

Please stand up,

Do a little wave,

Do a little clapping,

Sit back down,

Sit back down!

Minä osallistun ja kuuntelen!

Sadut ja tarinat

- Opettajan kertomat tarinat
- Yksinkertaiset kuvakirjat, joissa ilmaukset, alkuäänteet...
- Kirjoitetaan satuja uudelleen
- Draama, roolihahmot, käsinuket ja ryhmä vähentävät kielen puhumisen aiheuttamaa pelkoa.
- Mielikuvituksen käyttö on erittäin motivoivaa!

Esimerkkejä kuvakirjoista:

- Brown bear, brown bear, what do you see? (Eric Carle)
- The very hungry caterpillar (Eric Carle)
- The Monkey Puzzle (Julia Donaldson)
- The Gruffalo (Julia Donaldson)

Ääntämisen opettelu

” Noin 10 vuoden iässä äidinkielen äänteiden erottelu ja prosodia alkaa lukkiutua; kun lapsi kuulee toisen kielen äänteitä, hän kategorisoi sen äidinkielen äänneeksi, tulkitsee sen oman äidinkielen äänneeksi. Äänteiden ja sanapainojen erottelu ja oppiminen siis vaikeutuu.”
(Minna Huotilainen, 2017)

➔ Ääntäminen varhaisen kielenopetuksen mahdollisuutena:
laulut ja lorut, äännepähkinät

- ♥ äänteiden tarkkailu kirjoista
- ♥ myös tietoinen mallintaminen ja ohjaus (pienet peilit)
- ♥ Chant - lorut

Land Ahoy! –materiaali:

<https://www.nmi.fi/kaynnissa-olevat-hankkeet/kielitaito-kuuluu-kaikille/>

Chants: Are you two?

Are you one?

No, I'm not!

No, I'm not!

Are you two?

Yes, I am!

Yes, I am!